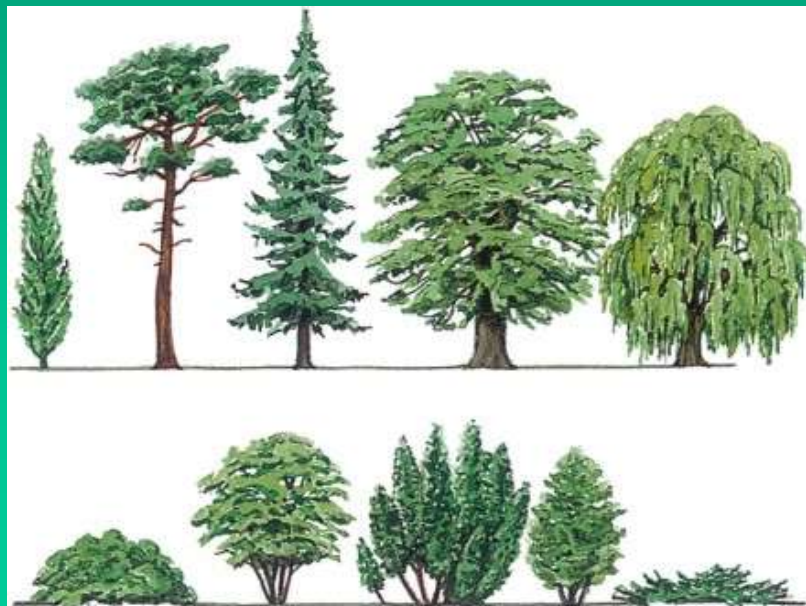

Konference „Dřeviny rostoucí mimo les“

Právní předpisy na ochranu a povolování kácení dřevin

Lektor: Ing. František Frola

Právní předpisy na ochranu dřevin

- Vyhláška č. 222/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 189/2013 Sb.,
- Nabyla účinnosti dne 1.11.2014
- Pojem „trvalé porosty“ užívá vyhláška č. 441/2013 Sb., v platném znění. Zavádí také pojem „okrasné rostliny (viz § 46 odst. 2)
- „Lesní porosty“ jsou ve smyslu zákona č. 289/1995 Sb., o lesích podle § 2 písm. c) všechny stromy a keře rostoucí na lesním pozemku a plní funkci lesa. Pojem LPF byl tímto zákonem zrušen, byť jej stále najdeme v zákoně č. 114/1992 Sb.
- Pozemky označené PUPFL jsou všechny, které plní funkci lesa ve smyslu § 3 odst. 3 tohoto zákona
- Další změnu přinesla vyhláška č. 441/2013 Sb., o provedení zákona č. 151/1997 Sb., tzv. „oceňovací vyhláška“ s účinností od 12.1.2014.
- Přinesla ocenění kategorie „nelesní zeleně“ § 39, ale rozšířeně oceňuje všechny kategorie okrasných rostlin (viz § 41)
- Tato oceňovací vyhl. zavádí již pojem „stromy“, „keře“ a „nelesní porosty“..
- Údaje o lesních porostech jsou obsaženy v lesním hospodářském plánu (LHP) nebo v lesní hospodářské osnově.
- Porosty s nelesním charakterem jsou zpravidla menší jak 1.000 m² nebo o počtu menším jak 50 kusů, říká oceňovací vyhláška.
- Jak je patrné, pojem „dřeviny“ citované právní normy neznají.
- Mnohdy se užívá pojmu „okrasné rostliny“ nebo „ porosty(nebo „trvalé porosty“. Tento nesoulad je umocněn ještě dikcí z jmenovacích rozhodnutí soudních znalců. Měli bychom používat toliko pojmu „DŘEVINA“.

Občanský zákoník, Věstníky MŽP metodiky a dohody

- Přehled platných norem pro ochranu nebo povolování kácení dřevin
- Věstníky MŽP ČR MŽP: - č. 3 , částka 5-6/1993 „Památné stromy a aleje“
- - č. 15, částka 8-9/2008 „Kácení dřevin v kulturních památkách
- Metodiky: - metodická instrukce pro zajišťování agendy ochrany dřevin rostoucích mimo les v okolí nadzemních vedení elektrizační soustavy
- - doporučení AOPak z roku 2013, „Oceňování dřevin rostoucích mimo les, včetně výpočtu kompenzačního opatření za skácené nebo poškozené dřeviny.
- V novém OZ č. 89/2012 Sb., je vlastnictví k dřevině definováno v § 1067, kde se uvádí *„Strom náleží tpmu z jehož pozemku vyrůstá kmen. Vyrůstá-li kmen na hranici pozemků různých vlastníků, je strom společný*
- Dohody meziresortní: - dohoda o postupu při aplikaci § 8 odst. 2 zákona a zákona o pozemních komunikacích (13/1997 Sb.) tři ministerstva ŽPO, Ministerstva dopravy a Ministerstva vnitra
- Standardy péče o přírodu a krajinu dotýkající se dřevin /údržba, ořez atp./

Standardy v ochraně přírody

- ARBORISTICKÉ STANDARDY:
- SPPK 01 002 „Ochrana stromů při stavební činnosti“ (srovnej s ČSN č. 83 9061 „Technologie vegetačních úprav v krajině“ – ochrana stromů a porostů a vegetačních ploch při stavební činnosti.
- SPPK A02 001 – „Výsadba stromů“ z roku 2013
- SPPK A02 002 – „Řez stromů“ z roku 2013
- SPPK A02 003 – „Výsadby a řez keřů a lián“ z roku 2014
- Texty znění standardů naleznete na webových stránkách www.standardy.nature.cz

Stromy jako VKP a památné stromy

- Stromy a dřeviny v krajině mohou být významným krajinným prvkem „ex lege“ nebo vyhlášeným.
- Zvláštní kategorii tvoří dřeviny rostoucí na pozemcích, které spolu s nemovitostí tvoří „Kulturní památku“ v režimu Ministerstva kultury. Postup povolování kácení takových dřevin upravuje Sdělení č. 15; částka 8-9/2008 ve Věstníku MŽP
- Památné stromy a aleje.
- Právní podklad je uveden v zákoně č. 114/1992 Sb., v platném znění. Podrobnosti a způsob návrhu, projednávání a vyhlášení upravuje metodický pokyn č. 3 uveřejněná ve Věstníku MŽP částka 5-6/1993
- Památný strom nebo alej mají svůj „kmenový list“ a identifikační číslo. Seznam vede AOPaK.
- Ve Východních Čechách v období 1994 – 1995 byly převidovány všechny „chráněné stromy“ na VKP a byly vydány publikace o těchto stromech (seznamy)
- Strom jako památný může být zároveň i VKP.
- Na takové dřeviny lze čerpat finanční prostředky na údržbu ze SFŽP v rámci programu OPŽP nebo z vyhlášených dotačních titulů vedených u AOPaK

Funkční a estetický význam dřevin

- Základním předpokladem pro správné řízení o povolení kácení dřevin je vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin (§ 8 odst. 1 zák. č. 114/1992 Sb.)
- **Funkční význam dřeviny:**
 - tři kategorie významu: 1. slabá až nulová 2. významná 3. vysoká
 - - hnízdiště ptáků
 - - statická bezpečnost
 - - možná náhrada (soliter)
 - - vzácný botanický druh a nika vzácných živočichů (sadovnická hodnota)
 - - zdravotní stav (stupeň vitality)
 - - provozní bezpečnost (je speciálně zjišťována dle metodiky)
 - - genofondová dřevina
 - - fruktifikace a jako zdroj na množení
 - - jaké jsou náklady na údržbu
 - - přítomnost xylofágního hmyzu, který je na Evropském seznamu chráněných druhů
 - - stínění a z toho planoucí ekonomická újma snížením výnosů
 - - pohoda bydlení
 - - silniční překážka

Funkční a estetický význam dřevin

- **Estetický význam**
- Kategorie: žádný/slabý, významný, vysoký
- - kompozice a scenérie v rámci lokality
- - rytmus a barevnost jako součást estetických zákonitostí
- - opakování, následnost, jako součást estetických zákonitostí
- - perspektiva, horizont, krajinný kontext jako kategorie širších vztahů
- - zlatý řez a historický význam
- - krásno a účelno dřevin
- - estetické vnímání vědomé a podvědomé jako kategorie estetiky

- Tabelárním vyhodnocením dojdeme k převládajícímu významu a tím kýženému výsledku jak tuto kategorii vyhodnotit.
- Případně lze použít i číselných hodnot od 1-5 pro každou odrážku: žádný = 0, slabý= 1, středně významný=2, významný=3, středně vysoký=4 a vysoký=5

Náhradní výsadby za skácené dřeviny

- Vzorec pro výpočet počtu kusů náhradních výsadeb

$$MVD = \frac{HSD}{NVD} \quad \text{/kusy/}$$

MVD – množství vysazovaných dřevin
HSD – hodnota skácených dřevin
NVD – náklady na výsadbu dřevin (stromu, keřů)

- Hodnotu zjistíme výpočtem dle vyhlášky č. 441/2013 Sb
- Náklady na výsadbu zahrnují všechny relevantní náklady včetně nákupní ceny stromu nebo keře.

- Příklad $45.265,-$ Kč

$$MVD = \frac{45.265,-}{8 \text{ cm}} = 4,2 \text{ zaokr. } 4 \text{ kusy stromů o obvodu}$$

$10.554,-$ Kč

Správní řízení

- Správní řízení je ovládáno zásadou písemnosti
- Prvním úkonem SO v řízení je posouzení zda žádost je učinil vlastník pozemku, nebo pověřený zástupce a zda je žádost (petit) úplná.
- Mnohé úřady /OOPaK I. stupně/ používají zastaralé tiskopisy žádostí
- Druhým krokem je posouzení zda žádost odpovídá § 4 vyhlášky č. 189/2013 Sb.
- Třetím krokem je posouzení zda nejde o dřevinu v kategorii „památný strom“ nebo je součástí VKP ze zákona nebo vyhlášenou za VKP.
- Čtvrtým krokem je úvaha o ekologické a estetické funkci . Pokud SO má důvodné pochybnosti o o těchto kategoriích nebo nemůže objektivně tyto skutečnosti posoudit zadá usnesením vypracování důkazu znaleckým posudkem. Tento dokládá žadatel nebo si jej na vlastní náklady opatří SO. V tomto usnesení může uvést způsob podle kterého bude dokument vypracován. Tím i nezávazné dokumenty uvede za závazné !
- Ve správním řízení platí zásada přezkoumatelnosti rozhodnutí. Proto v odůvodnění je nutné vše správně okomentovat a zdůvodnit ve vztahu k právním normám (Správní řád a odborný předpis).

Definice pojmu „mimovegetační doba“ a ochranné pásma

- Je to období zpravidla od 1.11. do 31.3. běžného roku
- Definice: „Je to přirozený útlum fyziologických a ekologických funkcí dřeviny.“
- Při vydávání rozhodnutí při povolení kácení dřeviny je nutné přihlídnout k aktuálnímu nástupu fenofází v daném roce.
- Ochranné pásma definují speciální předpisy jako zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, kde v § 23 je definováno jaké OP se vymezují a co lze a nelze sázet. Podobně je tomu u zákona o elektrifikaci či o plynofikaci.
- Děkuji za pozornost
- Ing. František FROLA, soudní znalec
- GSM: 732 476 593

